

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

ประเด็นที่ : เรื่อง.....ส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน อายุ 6-14 ปี.....

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รอบที่ 1

ระดับการรายงาน (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง □)

- ระดับประเทศ
- ระดับเขตสุขภาพ เขตสุขภาพที่
- ระดับจังหวัด ชื่อจังหวัด.....ปราจีนบุรี.....

ประเด็นตรวจราชการ:-.....

หัวข้อ/ ตัวชี้วัด:ส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน อายุ 6-14 ปี.....

1) เป้าหมาย และผลงาน

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลงานจังหวัดปราจีนบุรี
เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน	ร้อยละ 59	ร้อยละ 57.69
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน	ร้อยละ 11.5	ร้อยละ 13.71
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเตี้ย	ร้อยละ 9.5	ร้อยละ 5.48
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะผอม	ร้อยละ 5	ร้อยละ 6.34
เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก	ร้อยละ 51	ร้อยละ 47.32
เด็กอายุ 12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก	ร้อยละ 30	ร้อยละ 4.82
เด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ เป้าหมาย	ร้อยละ 72	ร้อยละ 54.41

2) สรุปสถานการณ์

สถานการณ์เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน พบว่า หลังจากการปรับกราฟการเจริญเติบโตในปี 2564 ข้อมูลระดับเขตปรับลดลง ข้อมูลเทอม 1 จากร้อยละ 65.36 ลดลงเป็นร้อยละ 57.24 และในปี 2566 ข้อมูลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 57.3 ซึ่งข้อมูลในเทอม 1 และเทอม 2 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 6 พบว่า เกือบทุกจังหวัดมีแนวโน้มสูงดีสมส่วน โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อสูงดีสมส่วน ได้แก่ ภาวะอ้วน ผอม และเตี้ย โดยข้อมูลผลงานของจังหวัดปราจีนบุรี มีสถานการณ์ภาวะสุขภาพ ดังนี้

ผลงานปีงบประมาณ 2567 จังหวัดปราจีนบุรี มีเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 57.69 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ผลงานดีกว่าค่าของเขตและประเทศ แต่มีแนวโน้มสูงดีสมส่วนลดลง สูงดีสมส่วน สูงสุดที่อำเภอประจันตคาม ร้อยละ 62.95 ต่ำสุดที่อำเภอบ้านสร้าง ร้อยละ 53.46

ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิง ผ่านค่าเป้าหมาย ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชาย 151.35 ซม. สูงสุดที่อำเภอบ้านสร้าง ร้อยละ 151.21 ซม. ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิง 152.03 ซม. สูงสุดที่อำเภอประจันตคาม 152.77 ซม.

เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะผอม ร้อยละ 6.34 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะผอม มากกว่าค่าของเขตและประเทศ และมีแนวโน้มภาวะผอมเพิ่มขึ้น พบภาวะผอมสูงที่สุดที่อำเภอดำบ้านสร้าง ร้อยละ 7.83 พบภาวะผอมต่ำที่สุดที่อำเภอศรีมโหสถ ร้อยละ 5.54

ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 13.71 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน มากกว่าค่าประเทศและเขต มีแนวโน้มเด็กอ้วนเพิ่มมากขึ้น มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนมากที่สุด ที่อำเภอเมืองบ้านสร้าง ร้อยละ 16.64 ต่ำสุดที่อำเภอนาดี ร้อยละ 11.30 ซึ่งไม่ผ่านค่าเป้าหมาย

ภาวะเตี้ย ร้อยละ 5.48 ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเตี้ย ดีกว่าค่าของเขตและค่าของประเทศ แต่มีแนวโน้มมีภาวะเตี้ยเพิ่มขึ้น เตี้ยสูงสุดที่อำเภอกบินทร์บุรี ร้อยละ 8.03 ต่ำสุดที่อำเภอประจันตคาม ร้อยละ 3.01 ผ่านค่าเป้าหมาย

เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก ร้อยละ 47.32 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ผลงานดีกวาระดับเขตและประเทศ แต่มีแนวโน้มเด็กได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กน้อยลง สูงสุดที่อำเภอนาดี ร้อยละ 83.36 ต่ำสุดที่อำเภอศรีมโหสถ ร้อยละ 16.26

เด็กอายุ 12 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 4.82 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ผลงานน้อยกว่าค่าของเขตและประเทศ และมีแนวโน้มเด็กได้รับการตรวจน้อยลง

เด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ ร้อยละ 54.41 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ผลงานน้อยกว่าค่าของเขตและประเทศ และมีแนวโน้มเด็กปราศจากฟันผุน้อยลง โดยอำเภอบ้านสร้างและอำเภอกบินทร์บุรี ผลงานผ่านค่าเป้าหมาย

ข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2567 (ข้อมูล HDC ณ วันที่ 19 มกราคม 2567)

	ตัวชี้วัด	เกณฑ์ เป้าหมาย	รายการ ข้อมูล	เมือง	กบินทร์บุรี	นาดี	บ้านสร้าง	ประจันต คาม	ศรีมหาโพธิ	ศรีมโหสถ	ภาพรวม จังหวัด
1	เด็ก 6-14 ปี สูงดี สมส่วน	> ร้อยละ 57	เป้าหมาย	3,088	4,571	1,469	1,214	332	6,984	2,527	20,185
			ผลงาน	1828	2,445	880	649	209	4,143	1,490	11,644
			ร้อยละ	59.20	53.49	59.90	53.46	62.95	59.32	58.96	57.69
2	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (ชาย)	148 ซม.	วัดส่วนสูง	186	187	47	84	8	442	150	1,104
			ผลรวมสูง	28,137	27,735	7,158	12,786	1,207	67,319	22,745	167,087
			สูงเฉลี่ย	151.27	148.32	152.30	152.21	150.88	152.31	151.63	151.35
3	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 (หญิง) *	149 ซม.	วัดส่วนสูง	239	261	79	62	43	440	192	1,316
			ผลรวมสูง	36,038	39,556	12,058	9,455	6,569	66,900	29,501	200,077
			สูงเฉลี่ย	150.79	151.56	152.63	152.50	152.77	152.05	153.65	152.03
4	เด็ก 6-14 ปี มี ภาวะผอม	< ร้อยละ 5	เป้าหมาย	3,088	4,571	1,469	1,214	332	6,984	2,527	20,185
			ผอม	174	333	84	95	19	435	140	1,280
			ร้อยละ	5.63	7.29	5.72	7.83	5.72	6.23	5.54	6.34
5	เด็ก 6-14 ปี มี ภาวะเริ่มอ้วน และอ้วน	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	3,088	4,571	1,469	1,214	332	6,984	2,527	20,185
			อ้วน	417	633	166	202	46	916	388	2,768
			ร้อยละ	13.50	13.85	11.30	16.64	13.86	13.12	15.35	13.71
6	เด็ก 6-14 ปี มี ภาวะเตี้ย	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	3,088	4,571	1,469	1,214	332	6,984	2,527	20,185
			ภาวะเตี้ย	181	367	89	65	10	29	96	1,107
			ร้อยละ	5.86	8.03	6.06	5.35	3.01	4.28	3.80	5.48

	ตัวชี้วัด	เกณฑ์ เป้าหมาย	รายการ ข้อมูล	เมือง	กบินทร์บุรี	นาดี	บ้านสร้าง	ประจันต คาม	ศรีมหาโพธิ	ศรีมโหสถ	ภาพรวม จังหวัด
7	เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับยาเม็ดเสริม ธาตุเหล็ก	ร้อยละ 51	เป้าหมาย	2,508	3,922	1,809	1,209	910	5,935	2,313	18,606
			ได้รับยา	657	1,002	1,508	873	389	4,000	376	8,805
			ร้อยละ	26.2	25.55	83.36	72.21	42.75	67.4	16.26	47.32
8	เด็กอายุ 12 ปี ได้รับการตรวจ สุขภาพช่องปาก	ร้อยละ	เป้าหมาย	1,035	1,824	568	320	589	1,091	219	5,646
			ได้ตรวจ	59	51	24	42	50	43	3	272
			ร้อยละ	5.7	2.8	4.23	13.13	8.49	3.94	1.37	4.82
9	เด็กอายุ 12 ปี ปราศจากฟันผุ	ร้อยละ	เป้าหมาย	1,035	1,824	568	320	589	1,091	219	5,646
			ปราศจาก	997	1,809	557	313	564	1,065	217	5,522
			ร้อยละ	35.59	70.59	54.17	83.33	50	39.53	33.33	54.41

3) ปัญหา/จุดร่วมที่สะท้อนปัญหา หรือความเสี่ยงต่อความสำเร็จของงาน

1. ภาวะโภชนาการ สูงดีสมส่วน เริ่มอ้วนและอ้วน และผอม ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย
2. การได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กยังไม่ครอบคลุม
3. การได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากยังไม่ครอบคลุม

4) ข้อเสนอเชิงนโยบาย/ข้อเสนอเพื่อปรับปรุงพัฒนา

1. คัดกรอง Obesity sign เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง และส่งต่อเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุข
2. เยี่ยมเสริมพลังและติดตามการจัดการอาหารกลางวันโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานอาหารกลางวัน เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับอาหารอย่างมีคุณภาพและปริมาณที่ควรได้รับ ช่วยแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการในโรงเรียน
3. ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนให้มีกิจกรรมออกกำลังกาย เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกาย มีกิจกรรมทางกายเพียงพอ ลดอ้วน เพิ่มสูง เช่น กระโดดเชือก (Jump rope) เป็นต้น
4. เพิ่มความครอบคลุมการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและบริการสุขภาพช่องปากในโรงเรียน
5. สื่อสารประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนดำเนินการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล เพื่อให้โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและแก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กวัยเรียนได้อย่างครบถ้วน

5) ปัจจัยความสำเร็จ

จังหวัดมีการชี้แจงนโยบาย งานส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน และงานอนามัยโรงเรียน ให้ทีมในจังหวัดรับทราบ และมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน

6) ประเด็นที่ควรกำกับติดตามการตรวจราชการ

1. การบันทึกข้อมูลบริการสุขภาพวัยเรียน เช่น การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและบริการสุขภาพช่องปาก เข้าสู่ระบบ เพื่อการใช้ประโยชน์ของข้อมูลได้อย่างเป็นปัจจุบัน
2. การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากลเพื่อเข้าร่วมกระบวนการประเมินรับรองผ่านระบบออนไลน์ และคัดเลือกโรงเรียนที่มีผลงานเด่นเข้ารับรางวัลเป็นตัวแทนระดับเขต ด้านโครงการสุขภาพนักเรียน, โภชนาการ, กิจกรรมทางกาย และทันตสุขภาพ

ผู้รายงาน: นางวริษา คุณากรอำรง

ตำแหน่ง: นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 26 มกราคม 2567

E mail: wuunja@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน: นางศิริพร จริยาจิรวัดนา

ตำแหน่ง: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 26 มกราคม 2567

E-mail: ptana07@gmail.com